

Komunalinių atliekų tvarkymas Alytaus regione 2022 metais

Aplinkosaugos valdymo ir planavimo padalinio vadovė Erika Mockevičienė
2023-02-22

ALYTAUS REGIONO
ATLIEKŲ TVARKYMO CENTRAS

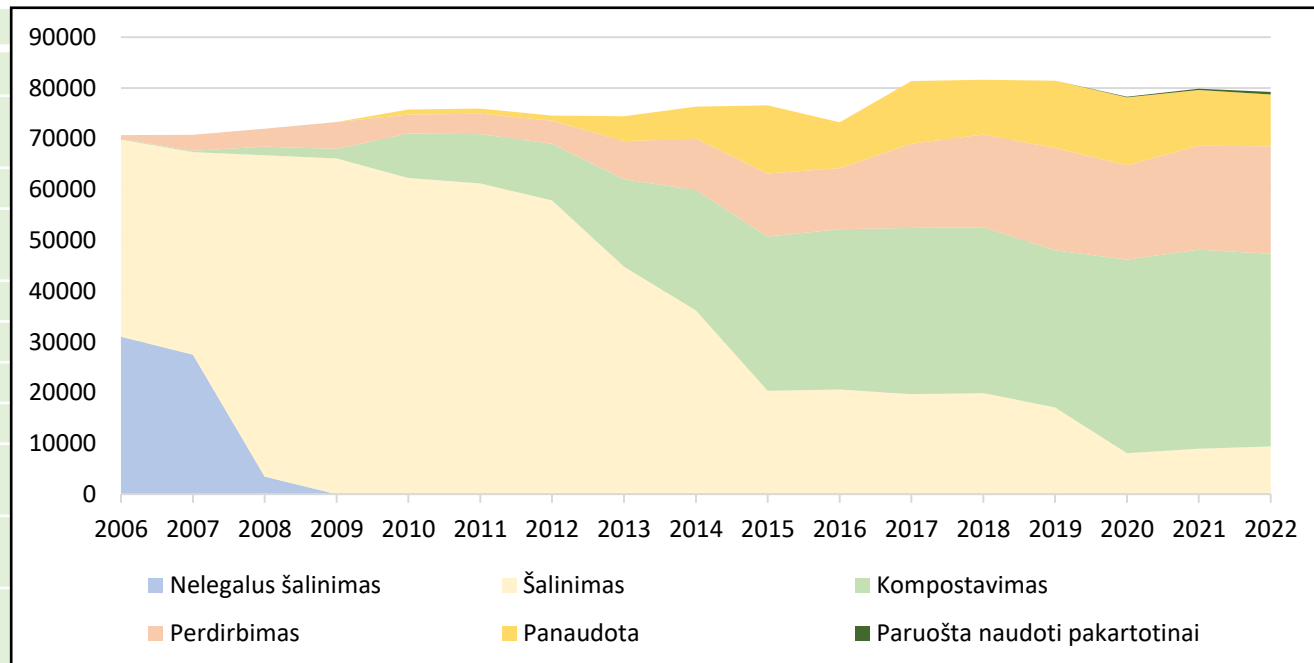
Komunalinių atliekų tvarkymo infrastruktūra

ALYTAUS REGIONO
ATLIEKŲ TVARKYMO CENTRAS

Komunalinių atliekų apskaita pagal tvarkymo būdus

Metai		Komunalinių atliekų kiekiai t/metus			
		2019	2020	2021	2022
1	Paruošta naudoti pakartotinai komunalinių atliekų	-	76	258	505
2	Išrūšiuota perdirbti komunalinių atliekų	20137	18585	20486	21188
3	Panaudota energijos gamybai ir kitaip panaudota	13294	13404	11000	10210
4	Sukompostuota įrenginiuose	21528	28722	30631	29345
5	Sukompostuota namų ūkiuose	9400	9400	8575	8575
6	Pašalinta komunalinių atliekų sąvartyne	17102	8071	8931	9405
7	Viso komunalinių atliekų	81461	78258	79881	79228
8	Paruošta naudoti pakartotinai ir perdirbti atliekų %	63	73	75	75
9	Perdirbtais gaminiais ir žaliavomis tapęs atliekų %	-	-	-	39,8
10	Paruošta perdirbti ir panaudoti komunalinių atliekų %	79	90	89	88

Metai		Atliekų kiekis kg/gyventojui/metus					
		Alytaus regionas				Lietuva	ES Vidurkis*
		2019	2020	2021	2022	2020	2020
1	Surinkta ir perdirbta antrinių žaliavų	121	113	127	129	118	151
2	Sukompostuota	186	233	242	230	100	90
3	Panaudota energijos gamybai ir kitaip panaudota	80	82	68	62	125	137
4	Pašalinta sąvartyne	103	49	55	57	79	115
5	Viso komunalinių atliekų	490	477	493	481	483	505

Rūšiuojamojo surinkimo vertinimas

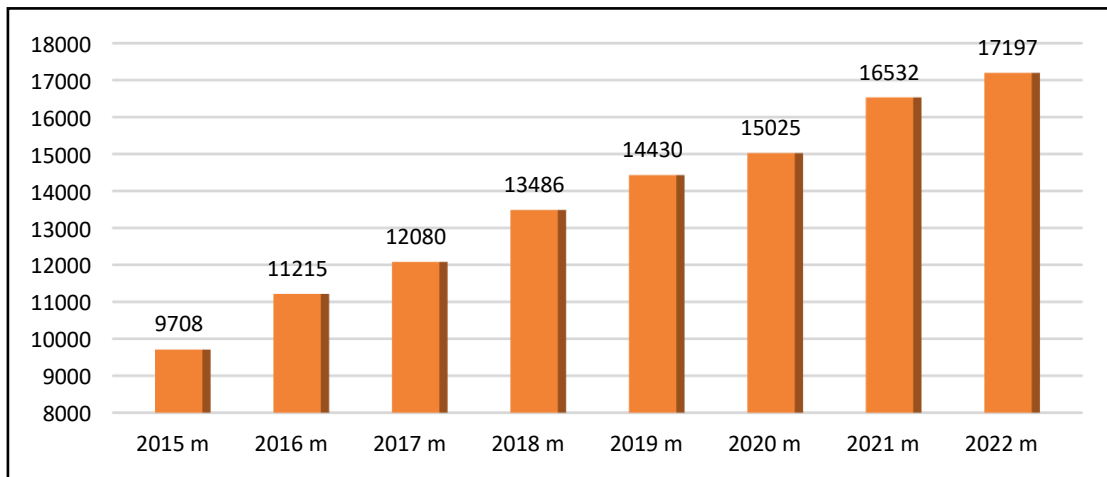
Atliekos pavadinimas	Bendras susidariusių atliekų kiekis pagal medžiagas		VAPTP užduoties vykdymas	
	t	%	Atliekų susidarymo vietoje sutvarkytų biologinių atliekų ir rūšiuojamuoju būdu surinktų komunalinių atliekų kiekis, t	Dalis nuo bendro susidariusių atliekų kiekio, %
Metalų atliekos	984,41	1,33	430,78	44%
Stiklo atliekos	3647,67	4,93	2589,24	71%
Plastikų atliekos	4683,08	6,33	2912,92	62%
Popieriaus ir kartono atliekos	6455,51	8,73	4879,70	76%
Kartu surinktos kelių medžiagų antrinės žaliavos, įskaitant pakuočių atliekas	6432,03	8,70	6432,03	100%
Biologinės atliekos	26553,25	35,90	13753,40	52%
Biologinės atliekos, sukompostuotos susidarymo vietoje	8574,89	11,59	8574,89	100%
Medienos atliekos	1139,34	1,54	749,56	66%
Tekstilės atliekos	3888,79	5,26	1243,53	32%
Elektros ir elektroninės įrangos atliekos	1108,59	1,50	906,04	82%
Baterijos ir akumuliatoriai	10,25	0,01	4,69	46%
Didelių gabaritų atliekos	5056,53	6,84	5056,53	100%
Kitos komunalinės atliekos	7449,24	10,07	81,76	1%
Mišrios komunalinės atliekos	28368,51	38,35	0	0
Iš viso	75983,55	100	47615,04	63%

2022 metais atliekų susidarymo vietoje sutvarkytų biologinių atliekų ir rūšiuojamuoju būdu surinktų komunalinių atliekų kiekis sudaro 63 proc. Esant tokiam rūšiuojamojo surinkimo procentui, valstybinių perdirbimo užduočių įgyvendinimą gali užtikrinti tik 39,8 proc.

Antrinių žaliavų, tame tarpe pakuočių, surinkimas

2022 m. gyventojai išrūšiavo 941 t daugiau antrinių žaliavų iš gyventojų, tame tarpe pakuočių atliekų, lyginant su 2021 metais. Iš jų apie 450 t individualūs namai ir 491 t daugiabučiai namai

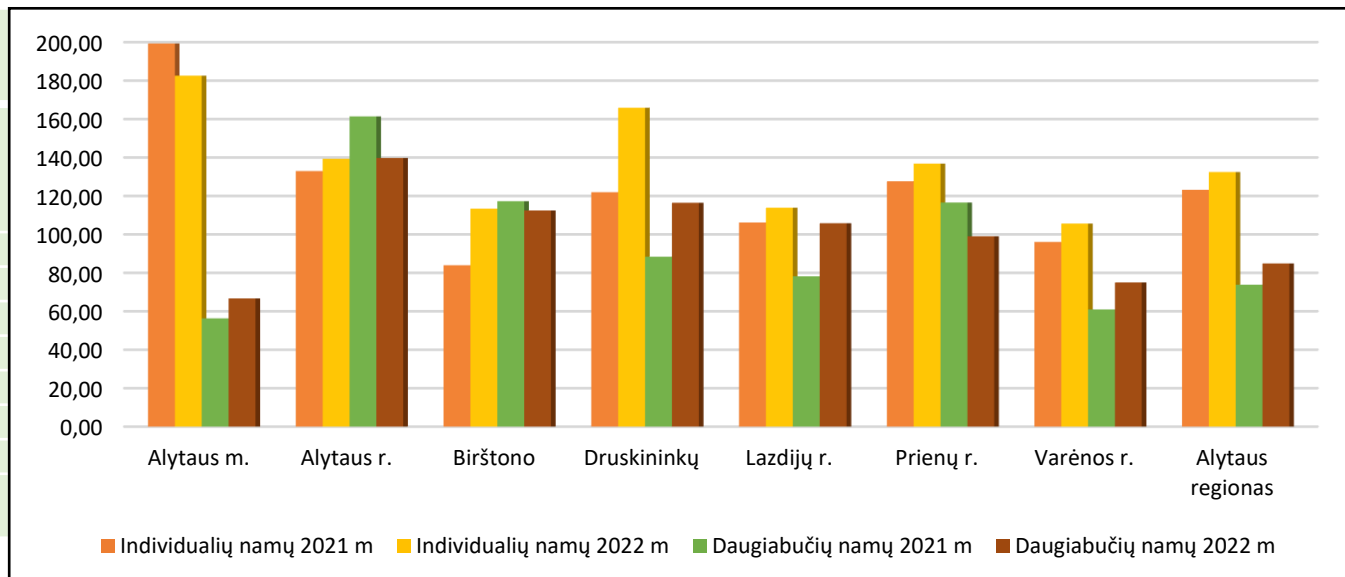

Savivaldybės	Iš gyventojų (individualūs, varpeliai)		Juridiniai asmenys		Didelių gabaritų atliekų aikštelės		Taromatai		ARATC Rūšiavimo linija	
	2021	2022	2021	2022	2021	2022	2021	2022	2021	2022
Alytaus m.	2 043	2222	2751	2820	296	259	626	642	118	226
Alytaus r.	1 881	1923	416	426	102	196	54	55	63	123
Birštono	230	255	105	108	76	77	50	51	13	29
Druskininkų	1 141	1522	435	445	172	164	241	247	55	106
Lazdijų r.	1 142	1271	78	80	110	122	133	137	33	68
Prienų r.	1 667	1697	188	193	460	338	165	169	53	102
Varėnos r.	1 174	1331	72	74	174	160	206	211	42	83
Viso:	9 280	10221	4046	4147*	1 388	1317	1475	1512	378	737

Išrūšiuotų atliekų kiekis, tenkantis vienam namų ūkiui/kg/metus

Savivaldybė	Išrūšiuota namų ūkiuose pakuočių ir antrinių žaliavų tonomis			Išrūšiuota pakuočių ir antrinių žaliavų vienam namų ūkiui, kg		
	Iš viso	Individualiai s konteineriais	Kolektyviniai s konteineriais	Individualių namų	Daugiabučių	Vidutiniškai
Alytaus m.	2222,49	675,67	1546,82	182,58	66,73	82,69
Alytaus r.	1922,52	1691,83	230,690	139,33	139,76	139,38
Birštono	254,74	116,34	138,4	113,41	112,43	112,87
Druskininkų	1522,17	588,23	933,940	165,88	116,44	131,60
Lazdijų r.	1270,68	1051,163	219,517	113,91	105,81	112,43
Prienų r.	1697,366	1354,88	342,486	136,82	98,99	127,02
Varėnos r.	1330,957	953,912	377,045	105,64	75,00	94,67
Alytaus regionas	10220,923	6432,025	3788,898	132,46	84,87	109,67

Individualiuose namuose, išskyrus Alytaus miestą, rūšiovimas gerėjo ir rezultatai buvo ženkliai geresni- ypač Druskininkuose.

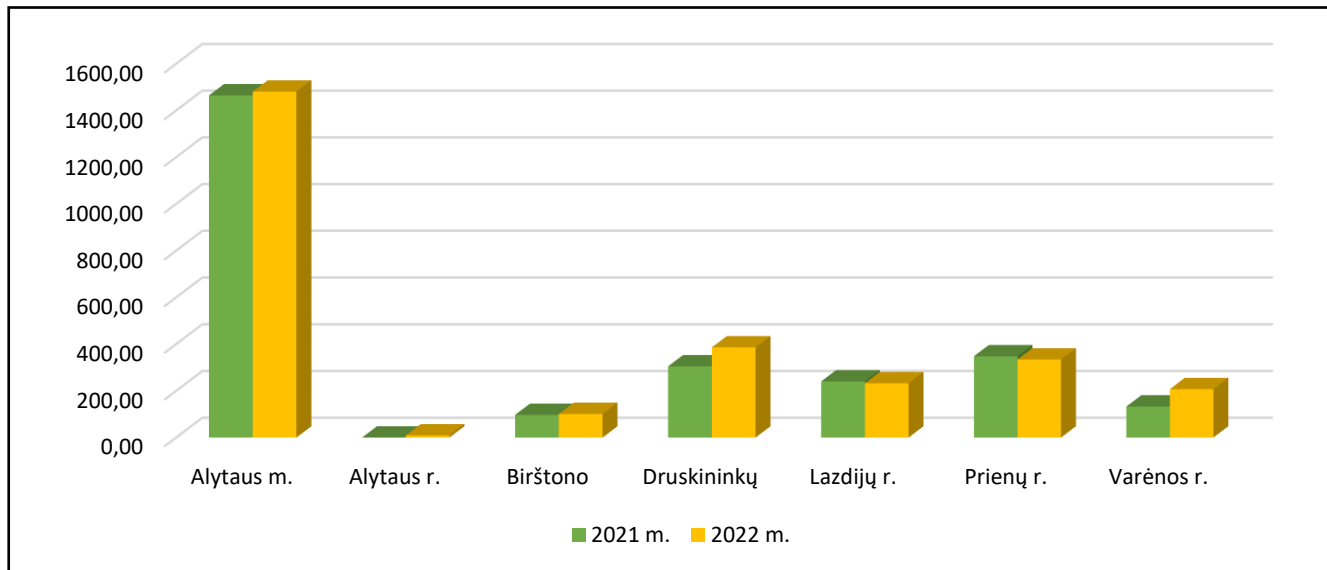
Daugiabučiuose namuose Alytaus rajono, Birštono ir Prienų rajono savivaldybėse rūšiovimas blogėjo.

Pati geriausia pažanga 2022 metais pasiekta Druskininkų savivaldybėje, kur tiek individualiuose namuose tiek daugiabučiuose išrūšiuotų atliekų ženkliai didėjo.

Maisto ir virtuvės atliekų rūšiuojamasis surinkimas

Savivaldybė	Gyventojai	Įmonės	Patys juridiniai asmenys pristatę į MBA	Viso
Alytaus m.	1480,64	174,685	7,46	1662,785
Alytaus r.	9	27,117	0	36,117
Birštono	100,81	149,693	0	250,503
Druskininkų	385,759	480,995	0	866,754
Lazdijų r.	232,21	17,345	0	249,555
Prienų r.	334,03	43,029	0	377,059
Varėnos r.	207,16	56,867	56,43	320,457
Viso:	2749,609	949,731	63,89	3763,23

2022 m. iš gyventojų surinkta maisto atliekų 2749,61 t. (2021 m. 2586,76 t.), tame tarpe iš individualių namų surinkta 1491,88 t., arba 6,59 proc. daugiau, lyginant su 2021 m. Iš daugiabučių namų konteinerių surinkta - 1257,73 t. arba 5,95 proc. daugiau lyginant su 2021 m.

Tekstilės atliekų rūšiuojamasis surinkimas

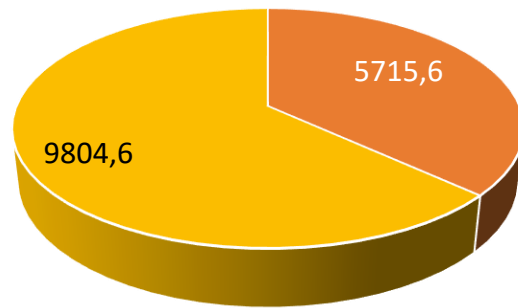
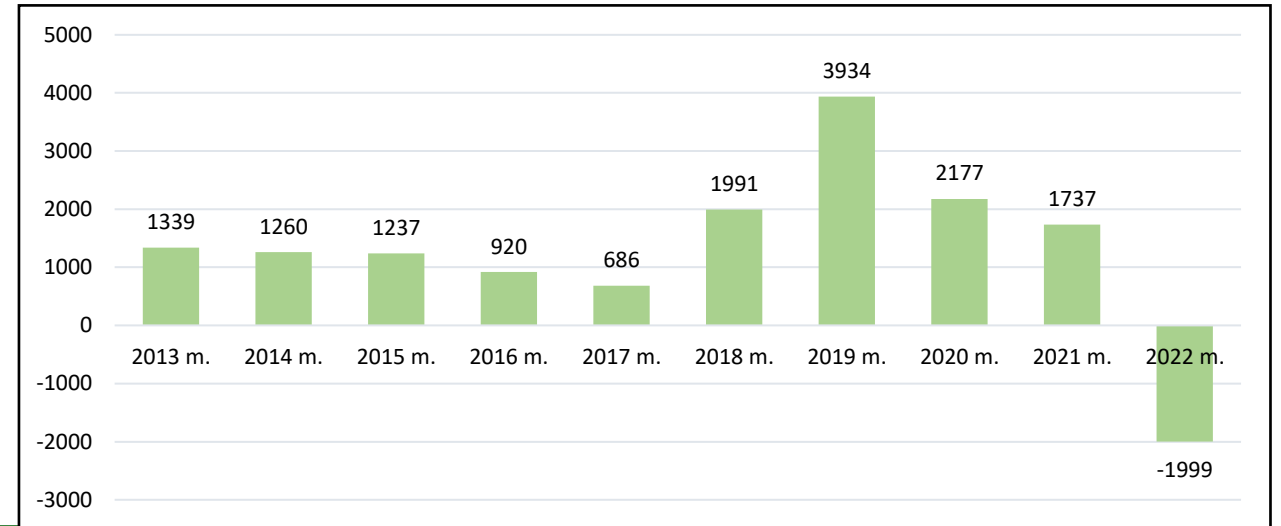
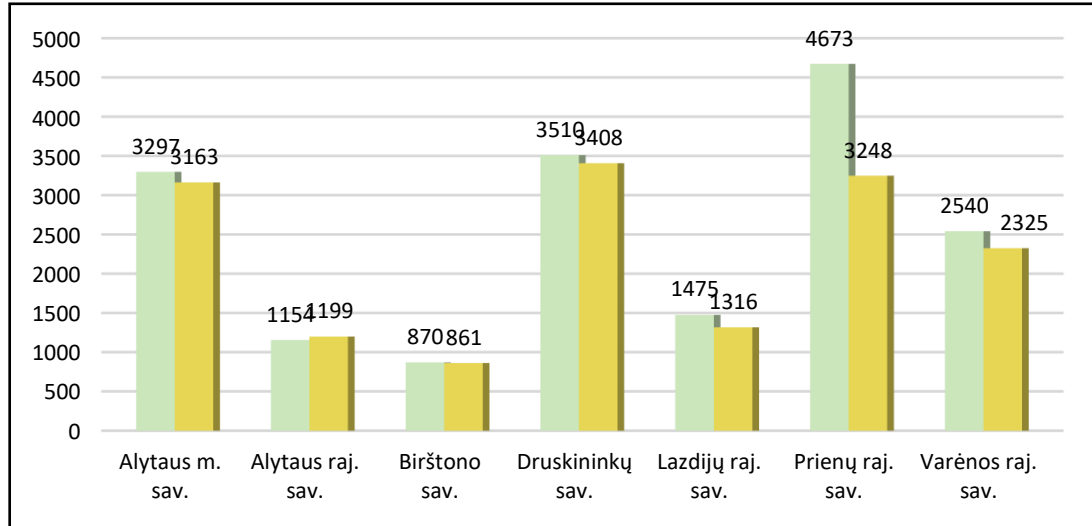
Savivaldybė	Alytaus m.	Alytaus r.	Birštono	Druskininkų	Lazdijų r.	Prienų r.	Varėnos r.	Alytaus regionas
Konteinerių sk.	44	11	4	47	20	5	14	145
Surinkta, t	283,6	6,5	16,7	129,4	21,1	40,3	56,4	553,9
PN, t	23,9	0,5	1,4	10,9	1,8	3,4	4,7	46,7
Sudeginta, t	259,7	5,9	15,3	118,5	19,3	36,9	51,6	507,2

Tekstilės atliekos buvo renkamos ir rūšiavimo centruose, kur jų buvo surinkta virš 700 tonų.

ALYTAUS REGIONO
ATLIEKŲ TVARKYMO CENTRAS

Didelių gabaritų atliekų rūšiuojamasis surinkimas

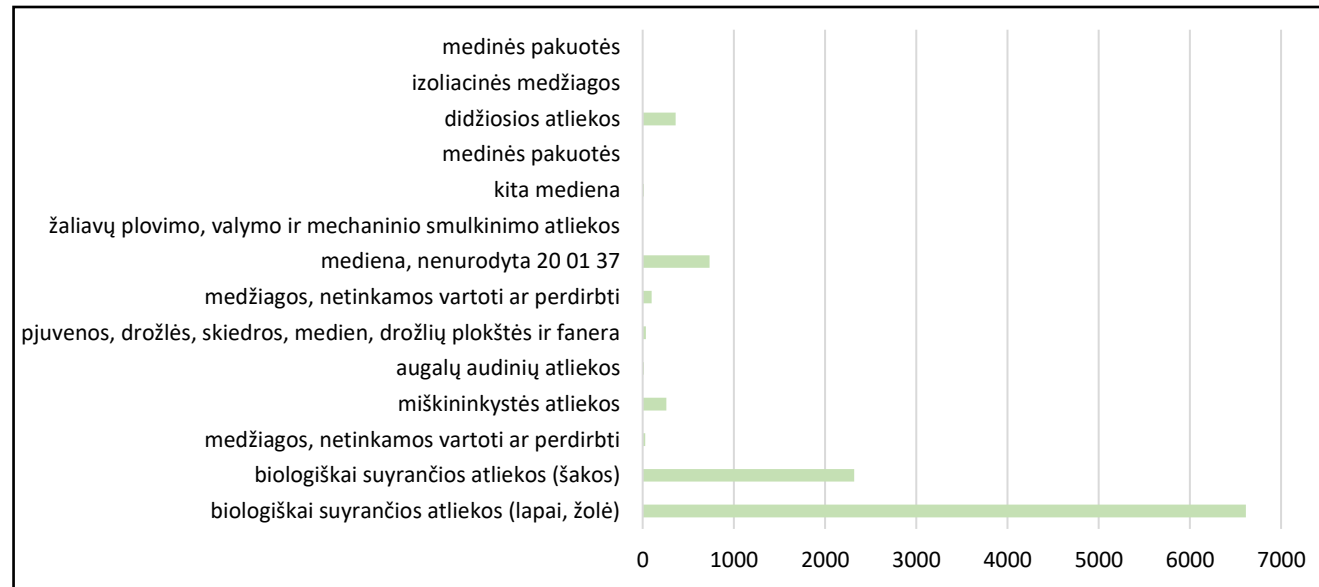
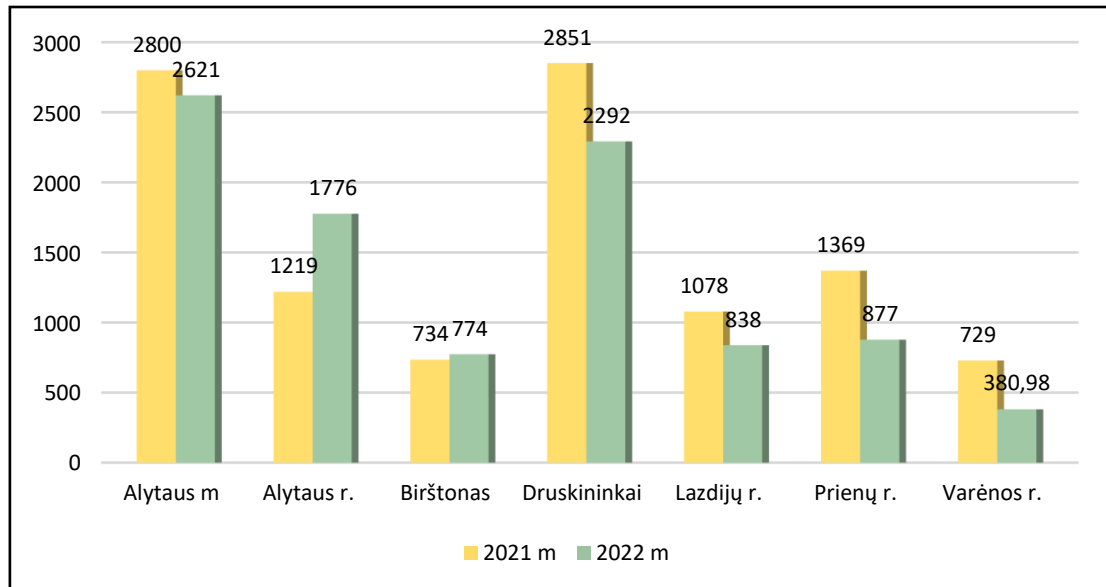
■ Pašalinta
 ■ Perdirbta ir panaudota

ALYTAUS REGIONO
ATLIEKŲ TVARKYMO CENTRAS

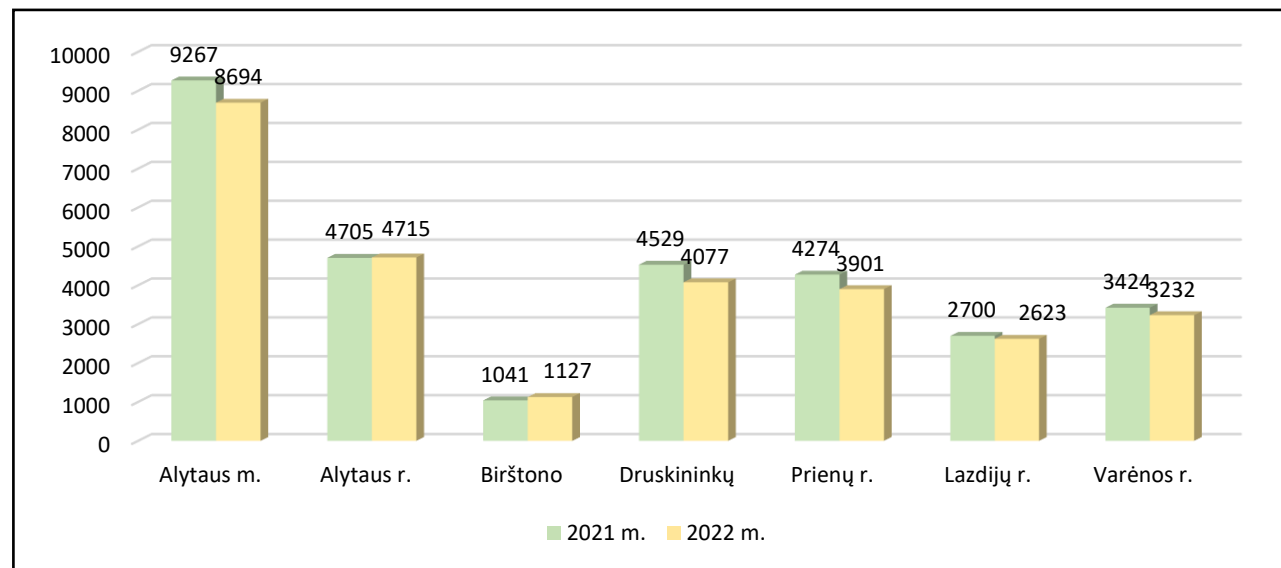

Žaliųjų atliekų surinkimas

Mišrių komunalinių atliekų rūšiuojamasis surinkimas

Savivaldybė	Gyventojų MKA		Juridinių asmenų MKA		Bendras kiekis	
	2021 m	2022 m	2021 m	2022 m	2021 m	2022 m
Alytaus m.	7228	7197	2039	1497	9267	8694
Alytaus r.	4484	4535	222	180	4706	4715
Birštono	840	524	201	603	1041	1127
Druskininkų	3110	2660	1419	1417	4529	4076
Prienų r.	3661	3410	613	491	4274	3900
Lazdijų r.	2558	2408	141	215	2699	2622
Varėnos r.	2693	2933	731	299	3424	3231
Bendras kiekis t.	24574	23667	5365	4702	29940	28368

Mechaninio rūšiavimo įrenginiai

Savivaldybė	Gautas MKA kiekis, t	Perduotas rūšavimui, t	Pašalintas MKA kiekis, sąvartyne, t
Alytaus miesto savivaldybė	8694,30	8502,46	191,84
Alytaus rajono savivaldybė	4715,23	4632,67	82,56
Druskininkų savivaldybė	4076,78	3987,80	80,76
Lazdijų rajono savivaldybė	2622,69	2563,01	59,68
Varėnos rajono savivaldybė	3231,69	3144,83	89,00
Prienų rajono savivaldybė	3900,74	3834,74	70,12
Birštono savivaldybė	1127,07	1088,07	34,88
VISO REGIONO	28368,505	27753,5850	614,920

Išrūšiuotų atliekų sudėtis, pagal atskiras atliekų rūšis 2022 m.		Tonos	Iš viso, t
Deginimas	Lengva degi frakcija >80 mm	4879,57	4879,57
	Sunki likutinė frakcija	2733,37	6010,98
Šalinimas	Sunki likutinė frakcija > 80 mm	3277,61	
Sąvartyno perdengimas	Smulki biologinė frakcija 0 – 20 mm	1257,61	1257,61
Perdirbimas	FE 0-80 mm, FE > 80mm, ALU	315,82	329,60
	Baterijos ir akumulatoriai	2,02	
	Kiti plastikai ir guma	11,76	
Perdirbimas sukompostuojant	Popierius ir kartonas	407,21	407,21
Komposto ir energijos gamyba	Smulki biologinė frakcija 0-20 mm	6368,9	12951,5
	Stambi biologinė frakcija 20 – 80 mm	6582,6	
Iš viso apdorota	Visos frakcijos	25836,47	25836,47

2022 metais po mechaninio apdorojimo į šalinimą vis dar pakliuvo 3277,61 tona atliekų, nuo 2023 metų šios atliekos jau transportuojamos deginti, nes pagerėjus rūšavimui sumažėjo kitų degintinų atliekų kiekiai. Bendrovė siekia, kad po MKA apdorojimo nė viena tona atliekų nebūtų šalinima.

Biologinio apdorojimo įrenginiai su energijos gamyba

Biologiškai skaidžių atliekų frakcijos pavadinimas	Kiekis t/m
Smulki biologinė frakcija 0-20 mm	6368,90
Stambi biologinė frakcija 20-80 mm	6582,60
Maisto atliekos	4245,11
Maistinis aliejus ir riebalai	1283,86
Šakos	368,13
Popierius ir kartonas, tame tarpe pakuotės	426,81
Medžiagos netinkamos naudoti ar perdirbti	1651,22
VISO	20926,63

Įrenginiai yra pilnai išnaudojami, todėl norint toliau plėsti ir daugiau surinkti maisto ir virtuvės atliekų, yra nuspręsta nebeapdoroti smulkiosios 0-20 mm frakcijos po mechaninio rūšiavimo.

Surinktas visomis priemonėmis maisto ir virtuvės atliekos yra pagrindinis energijos šaltinis biologinio apdorojimo įrenginiuose.

Eil.Nr	Elektros energija	2020 m	2021 m	2022 m	Pokytis kWh (2021-2022 m)
1.	Viso jėgainėje pagaminta el. energijos, kWh	2 844 349	3 076 956	3 355 424	> 278 468
2.	Snaudotas el. energijos kiekis biologinės dalies savoms reikmėms, kWh	1 091 389	1 181 995	1 149 321	< 32 674
3.	Pasidengta savo pagaminta el. energija kWh (rūšiavimas, kompostavimas, TIKO-TIKS).	512 213	570 783	561 890	< 8 893
4.	Parduota pagaminta el. energija kWh	809 571	950 030	1 198 434	> 284 404
5.	Pirka elektros energija visiems objektams, kWh ESO	375 815	405 365	370 888	< 34 477

